

מי שקינא פרק שישי סוטה

לב.

עין משפט נר מצוה

א א"מ פ"ג מהל' סוטה הל"ו פתח ע"י ש"י
 ב ב"מ פ"ג מהל' סוטה מעשר שני ה"ה פתח ע"י ש"י י"ד פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י ק"ג
 ג ג"מ פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג
 ד ד"מ פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג
 ה ה"מ פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג
 ו ו"מ פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג
 ז ז"מ פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג
 ח ח"מ פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג
 ט ט"מ פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג
 י י"מ פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג
 יא י"מ פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג
 יב י"מ פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג
 יג י"מ פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג
 יד י"מ פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג
 יה י"מ פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג פ"ג מהל' סוטה פתח ע"י ש"י כ"ג

מהו דתימא כי אזלינן בתר רוב דיעות לחומרא אבל לקולא לא קמי' 90. ואם תממר הא ממחתי' בפרק האשה שהלכה וימות ד' ק"ה: וממחתי' בפרק עגלה ערופה (לקמן דף מ.). שמעינן לה י"ל דהכלא אינטרין דאפילו לקולא אע"ג דרגלים דלזכר ועוד דלא תנא פסולי העדות נדיחא נבמתי' להכי תנא גבי כל חד וחד:

הדרן עלך מי שקינא ה"ג בסדר המשנה

אלו נאמרין בכל לשון פרשת סוטה אדם נלשמו שהולך שומע לאפוקי למדי שאינו אומר נלשון פסיו אס אינו שומע אצל כלל לשון משמע בין שומע בין אינו שומע ובגמרא לא משמע הכי: קריית שמע ותפילה. תימא אמאי שיר הלל וקידוש של שבת וברכת הפירות וברכת המזלות וליכא למימר דלא נקט אלא דלאורייתא דהא בפרק מי שמתו (ברכות דף כא.) משמע דתפלה וקריית שמע דרבנן ועוד דהתם (דף כ:) משמע דקידוש דלאורייתא והכי משמע נמי גרידא מסכת נזיר (דף ג:) נשלחה מקראת מגילה איכא למימר להכי שיר הלל וקידוש של דמגילה (דף ט.) הלנונו ששמע אשורית ילא אלא הני אמאי שיר ונראה דהני נאמרין בכל לשון אפי' אינו שומע הלכך לא דמו להכי דמתי' דנאמרין דוקא נלשונא: ואלו

והכא במאי עסקינן בנזון דאחאי אשה מעיקרא ותרצה לדרכי נחמיה הכי ר' נחמיה אומר כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הלך כשני אנשים ועשו שתי נשים באשה אחת כשני אנשים אחד ר' פלגא ופלגא דמי ותרתי בפסולי עדות למה לי מהו דתימא כי אזלינן בתר רוב דיעות לחומרא אבל לקולא לא אזלינן קמ"ל:

הדרן עלך מי שקינא

אלו נאמרין בכל לשון פרשת סוטה ויודיו מעשר קריית שמע יתחלה וברכת המזון ושבועת העדות ושבועת הפיקדון ואלו נאמרין בלשון הקודש מקרא ביכורים ופחליצה ברכות וקוללות ברכת כהנים וברכת כהן גדול ופרשת המלך ופרשת עגלה ערופה ומושוה מלחמה בשעה שמדבר אל העם מקרא ביכורים כיצד יענית ואמרת לפני ה' אלהיך ולהלן הוא אומר ועשו הלויים ואמרו מה להלך בלשון הקודש אף כאן בלשון הקודש חליצה כיצד יענית ואמרה ולהלן הוא אומר ועשו הלויים ואמרו מה להלך בלשון הקודש ר' יהודה אומר וענתה ואמרה ככה עד שתאמר בלשון ואל ברכות וקוללות כיצד כיון שעברו ישראל את הירדן וכאו אל הר גריזים ואל הר עיבל שבשומרון שבדך שכם שבאצל אלון מורה שנאמר הלא המה בעבר הירדן וגו' ולהלן הוא אומר ויעברו אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה מה אלון מורה האמור להלן שכם אף אלון מורה האמור כאן שכם ששה שבטים עלו לראש הר גריזים וששה שבטים עלו לראש הר עיבל והכהנים והלויים והארון עומדים למטה באמצע הכהנים מקיפין את הארון והלויים את הכהנים וכל ישראל מכאן ומכאן שנאמר וכל ישראל ווקינו ושוטריו ושוטפיו עומדים מזה ומזה לארון וגו' הפכו פניהם כלפי הר גריזים ופתחו בברכה ברוך האיש אשר לא יעשה פסל ומסכה ואלו ואלו עונין אמן הפכו פניהם כלפי הר עיבל ופתחו בקללה ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה ואלו עונין אמן עד שגומרין ברכות וקוללות ואחר כך הביאו את האבנים ובנו את המזבח וסדרוהו בסיד וכתבו עליו את כל דברי התורה בשבעים לשון שנאמר באר היטב ונטלו את האבנים ובאו ולנו

והכל במאי עסקינן. דקמיני עד אחד אומר נטמאת שומע ופסולי עדות וכן צבת אחת בין זבא אחר זה כר' נחמיה ועל כרחין דבזה אחר זה אינטרין עיקר לאשמועינן דאי צבת אחת מאי הלך וחד נמי היתה שומע [אלהן] דבכי עסקינן דהווא דלמח מעיקרא ולאמר נטמאת אשה הווא הילכך אפי' זבא אחר זה אחר תרתי ומגטלי לה: ופרסא לרדכי נחמיה הכי כו'. דהא דלמח לעיל ועשו שתי נשים בליש אחד כו' לאו סיפא דמילתיה דרבי נחמיה הווא אלא פירושא דמילתיה הווא דלמו פרשין לה הכי: כי פלגא ופלגא דמי. כלומר כי חד ומד ואי צבת אחת אלו ואי תרי נלכדי חד ואוקמינה אספיקא ופי' זבא אחר זה והווא דהאמינה מורה קדם ואתא ברישא הוה ליה כשנים והיך כמד ואין דכריחה נמקומו והיכא דשמים ואמרנו נטמאת ועד אחד כשר אומר לא נטמאת היתה שומע דכי חד ומד יעניו ומתניתין דקמיני לא היתה שומע בנזון דהווא חד הוה פסול: ופרסי בפסולי עדות למה לי. למתי מתני' הלך אחר רוב דיעות: לחומרא. ששמה: לקולא. להקל מעליה שלא תשמה: לא אזלינן. נזכר רוב דיעות בפסולי עדות והיכא דשמים אומרנו נטמאת ואמר לא נטמאת כיון דליכא דלמח כו' דהו יעמא אוקי הא לנדי הך ואוקי מילמא אספיקא ותשמה קא משמע לן:

הדרן עלך מי שקינא

אלו נאמרין (ובכל לשון) גריסין: פרסא פוטא. מה שהסכה אומר לה ולא אמרי' גריץ לאומריה בלשון הקודש דרך שנכתב. ובספרי' אמרי' דאי לא מביי קרא להמיר בכל לשון דלקמני' ה"א יגמר מיבמה בקל וזומר ומה יבמה קלה לא עשה נה כל הלשונות כלשון הקודש פוטא ומורה לא כל שן: ויודיו מעשר. בשנה השלישית בערתי הקודש מן הבית (דברים טו) שהוא מוזיא כל מעשרותיו ומצטנן מניחו ואין יכול עוד להשהות וזמן מעשר ראשון ללוי ומעשר עני נעשים ומעשר שני של שמי שנים שעברו מעליהו לירושלים עשיו אס לא העלוה ומתוודה בערתי הקדש זה מעשר שני וגם נתמיו ללוי זה מעשר ראשון לגר לימוס ולאלמנה זה מעשר עני ואומרנו בכל לשון כדיליף לקמני' ולא אמרינן בלשון זה הזקיקו הכמוז לאומרה בלה"ק: ושבעת העדות ושבעת הפקדון. בכל לשון שהשבעוה ובפר ולא הודה חייב קרבן עולה ויורד האמור בשבעת העדות (ויקרא ה) ואשם גיליות בשבעת הפקדון (שם): ואלו נאמרין בלה"ק. ולא אמרינן נמיר להליל שנתכח ונסדר עליהן כל מנזות דיבורם ואין לרין לאומרן בלה"ק דכתיב בנחמה בנחמה כתיב עיבובא: עיבובא ביכורים. שהיה קורא מארמי אביד אבי עד סוף כל הפרשה (דברים טו): והלילה יבמה. היא אומרת מאן יבמי וגו' והוא אומר לא חפצתי לקחתה ואחר החליצה היא אומרת ככה יעשה לאיש וגו' (שם ה): כרכום וקללות. שאמרן יהושע וישראל כהר גריזים והר עיבל: כרכום הכנים. נשיאות כפים: כרכום כהן גדול. כיום הכפורים אחר עבודת היום שלפניו ולפניה היה קורא צמורה את הפרשה ומכרך שונה נכיות כדמפרש נבמתינן (לקמן מ:): ופרסא המלך. מפרש בסוף פירקא והיא פרשת הקהל: ופרסא עגלה ערופה. ידעו לא שפטי וגו' כפר לעמר ישראל וגו' (דברים כה): פרסא משוח מלחמה. (שם כ) והיה כרכום אל וגו' שמע ישראל אתם קרבים היום וגו' כי ה' אלהיכם וגו': כיצד. כמו מנין: ולהלן הוא אומר. בברכות וקוללות של הר גריזים. ולקמני' מפרש התם גופיה מנא לן(ה): ואלו נאמרין בלה"ק. ללמנה בגזרה שזה שמעמנה היא למידה: ועגלה ואמרה ככה. דמשמע כלשון זה תמארן. אכל שומרון. למטה בלמטה. בין שני ההרים: מכאן ומכאן. על ההרים הפכו. הלוים פניהם כלפי הר גריזים ופתחו נבמרה. כל הארורים היו אומרים מחלה בלשון כרכום: אלו ואלו. שנהר גריזים ושנהר עיבל. והא דכתיב(ו) ואלה יעמדו לבקר לא שהיו העשטים מברכין ומקללין אלא הלוים העומדים בין שני ההרים הפסין פניהם להר גריזים כרכום ולהר עיבל נקללה: הביאו את האבנים. כדכתיב(ז) ונבית שם מזבח וגו' וכתבת עליהן את כל דברי התורה האחת בלשון היטב: ונטלו את האבנים. קמרו את המזבח לאחר שהעלו העולות והשלמים כדכתיב עליו עולות (שם טו):

הנהרות הב"ח

(ב) רש"י ד"ה והלן וכו' מנא לי ה'סך והלח' מיה רעמתי ואמרה ככה אלו לרין וכו' ה"א למטה וענתה כו' והלך:

מוסף רש"י

פרשת סוטה. כשהסין משנייה (ברכות ט) כשהשנייה אומרת ככה אלו לרין וכו' ה"א למטה וענתה כו' והלך:

הרינין דאמר בפי' שבעת הרינין דאף הוא בכל לשון נאמר. וי"ל דכל הדיא דליכא אלא חד אלו איכא למימר בדוקא הני אבל היכא דהני אלו ואלו שונה ומשייר דהא(א) אלו לאו דוקא. והא נדקט אלו

(ג) נראה לר"י דאי חד ללוי דוקא.

תוספות שאנן

דביע' בנזון דהתיא דאתא מעיקרא אפיה הוא. ויחכך בזה אחר זה אתר תרתי ומבטלי ליה: ותרצה לר' נחמיה. דאמר עשו שתי נשים כאיש אחד לאו פסיה דמילתיה דר' נחמיה הוא אלא פירושא דלמח דהא דאנן פרישי לה הכי: כי פלגא ופלגא כחד רוח זאי בכת אחת אתר אוקי חד להדי חד ואוקי אספיקא ואי בזה אחר זה וההוא דהאמינה תורה קדם ברישא הוה ליה איהו כשנים והיך כחד ואין דרביהם במקומו. והיכא דשנים אומרים שנטמאת ועד אחד כשר אומר שלא נטמאת היתה שומע דכי חד וחד יבמה יפתחי דקמיני לא היתה שומע כגון דההוא חד הרי פסול:

סליק פירקא

אלו נאמרין בכל לשון פרשת סוטה והא שההן אומר לה. ולא אומרין שצריך לאומר בלשון הקודש כדכתיב שנתכח נצטווה לאומרו ובספרי אמרו דאי אל כתב קרא להריד בכל לשון ה"א דנבמר מופכת קמ"ו ומה יבמה קלה לא עשה בה כל הלשונות כלשון הקודש פוטא שהיא אומרת לא כל שכן ליה. ואי אבאי לא חשיב שבועת

הרינין דאמר בפי' שבעת הרינין דאף הוא בכל לשון נאמר. וי"ל דכל הדיא דליכא אלא חד אלו איכא למימר בדוקא הני אבל היכא דהני אלו ואלו שונה ומשייר דהא(א) אלו לאו דוקא. והא נדקט אלו